

Utvecklingsplan för ideellt arbete i Trollhättans pastorat.

2019

Inledning

Guds verk sker ständigt. Människor som är döpta in i Kristi kyrka utför Guds handlingar i världen, även utanför kyrkans organisation och vetskap.

”Ty liksom vi har en enda kropp men många lemmar, alla med olika uppgifter, så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra. Vi har olika gåvor allt efter den nåd vi fått: profetisk gåva i förhållande till vår tro, tjänandets gåva hos dem som tjänar, undervisandets gåva hos dem som undervisar, tröstens gåva hos dem som tröstar och förmanar, gåvan att frikostigt dela med sig, att vara nitisk som ledare och att med glatt hjärta visa barmhärtighet.”

Rom 12: 4-8

Trollhättans pastorat består av tre församlingar: Trollhättans församling, Lextorps församling samt Götalundens församling. Församlingarna har ett gemensamt uppdrag. Idag finns ideella, anställda och förtroendevalda medarbetare i våra församlingar, men vi behöver vara fler ideella.

I kyrkoordningen står:

*”Delaktigheten i de döptas och troendes prästadöme förenar alla i församlingen, döpta, vigda och icke vigda. **Alla har tillsammans ansvaret för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd...***

Kallelsen att föra ut evangelium är given åt hela Guds folk. Alla i kyrkan är lemmar i en och samma kropp. Döpet är den grundläggande vigningen till tjänst i kyrkan och ger delaktighet i kyrkans gemensamma uppdrag.”

Bakgrund

Omvärldsanalys

Trollhättans stad har 58.412 (18.06.30) invånare och befolkningen har ökat stadigt de senaste åren med höga födelsetal och stor inflyttning. Visionen är att växa till 70 000 invånare år 2030. Arbetskraftsinvandringen var stor på 1960 - 70-talen och på 1990-talet kom många flyktingar till Trollhättan. Under åren 2015-16 sökte sig nya flyktingar hit. Av Trollhättans befolkning är 20,7 % födda i andra länder (siffran för hela riket är 18,5%).

Den industritäta staden Trollhättan styrs med socialdemokratisk majoritet.

De största arbetsgivarna är Trollhättans stad, Västra Götalandsregionen och GKN Aerospace. I Trollhättans kommun är totalt arbetslösheten 9,9 %. I Trollhättan finns Högskolan Väst med ca 12 000 studenter.

Under 2011 gick SAAB i konkurs, vilket har påverkat arbetslösheten i staden.

Flest arbetstillfällen i Trollhättan finns inom tillverkning samt vård och omsorg. Av befolkningen har 33,4 % eftergymnasial utbildning (36,7% i hela Sverige).

Vi har en stor minoritet av finsktalande bland oss. Trollhättans stad utgör ett finskt förvaltningsområde. Pastoratet bedriver finskspråkigt arbete med tre anställda. Utbudet av finsk verksamhet är rikligt med gudstjänstliv, diakoni, körverksamhet och vuxengrupper. Allt detta är möjligt tack vare flera ideella medarbetare som medverkar vid lekmanaledda gudstjänster, andakter i missionskretsen, närradioprogram, besöksverksamhet samt gudstjänstvärdskap vid äldreboenden mm.

Idealitet i Trollhättan

Trollhättan har ett rikt föreningsliv. Det finns många idrottsföreningar och inom dessa är de ideella krafterna av stor betydelse. Musiklivet är stort och engagerar många.

Inom den sociala frivilliga sektorn finns t.ex. Verdandi, Röda Korset, Rädda barnen, Lions, KF Länken, Sällskapet Länkarna, Norra Älvsborgs Frivilliga Samhällsarbetare (NÄFS), Brottsofferjouren, Kvinnojouren.

De kristna samfundet är många. Frälsningsarmén, Pingstkyrkan, Equmeniakyrkan, Katolska och Ortodoxa församlingar m.fl. engagerar ideella. Tillsammans bildar de kristna kyrkorna Trollhättans ekumeniska råd (TER). Andra stora religiösa grupper i Trollhättan är sunni- och shiamuslimer.

Kristen grundsyn

Grunden för kristen tro är den gudsrelation som finns i och genom Jesus Kristus, hans liv, död och uppståndelse. Gud har omsorg om var och en av oss och vill befria oss från det som drar oss bort från Gud och kallar oss som medarbetare i Guds rike.

Utgångspunkten för vårt ideella arbete är bilden av kyrkan som en enda kropp med många lemmar (se inledningstexten). Församlingen är en levande gemenskap som ska ta tillvara människors kreativitet, förmågor och vilja att finnas till för andra. Idealitet handlar om engagemang och tillhörighet och är en förutsättning för en levande kyrka.

Församlingen bygger på såväl förtroendevaldas, anställdas och ideellas likvärdiga medverkan. Ideella insatser är naturlig och viktig i all församlingsverksamhet. Vi utvecklas mot en organisation där anställda skapar förutsättningar för ideella insatser istället för att vara utförare.

Definition

Med ideell medarbetare avses i utvecklingsplanen en oavlönad person som bär någon form av överenskommet ansvar för det gemensamma församlingslivet.

Nulägesbeskrivning

I de tre församlingarna finns det är många olika uppgifter såsom kyrkvårdar, gudstjänstgrupper, medhjälpare vid ca.475 (18.10.01) uppdrag som utförs av ideella. Det sopp- och kaffeservering, hembesökare, följeslagare,

ungdoms/konfirmandledare, ledare i studiecirkel och samtalsgrupper, körsångare, internationella ombud, närradioverksamhet, flyktingarbete, butiksvårdar m.m.

Behovsanalys

Det ideella arbete som utförs idag grundar sig till stor del på de behov som anställda har sett. Det vore önskvärt att ideella uppdrag även utgår från enskilda människors initiativ och önskan om att få utlopp för sin kreativitet och de behov som ideella möter.

Alla församlingar behöver arbeta vidare med gudstjänsten så att den mer och mer blir "navet som all annan verksamhet utgår från och syftar till".

Specifika behov just nu är:

Fler kyrkkaffevårdar behövs liksom fler kyrkvårdar. Medhjälpare på äldreboenden andakter, gudstjänster och sångstunder.

Fler yngre och äldre ideella medarbetare behövs i barngrupper, konfirmandgrupper. Dessutom behövs medarbetare så som närradioproducenter, hembesökare och till soppluncherna, odlingslotterna och flyktingarbete. Vi behöver fler vägkyrkvårdar och butiksvårdar.

Riktlinjer för det ideella arbetet

Riktlinjer för det ideella arbetet är en hjälp att tydliggöra det ideella arbetet, visa vad som görs och strukturera ramarna, förhållningssätt och villkor för detta arbete. Gemensamma riktlinjer stärker kvalitet och säkerhet genom att viktiga delar görs tydliga.

Trollhättans pastorat strävar efter att alla som önskar en ideell uppgift i sin församling ska kunna erbjudas detta utifrån sin förmåga. Tillsammans bildar samtliga församlingsbor sin församling där alla är lika viktiga och betydelsefulla.

Som ideell medarbetare finns inget krav på att man är kyrkotillhörig. Däremot strävar pastoratet efter att engagemanget ska leda till ökat intresse för svenska kyrkan och ett medlemskap.

Relation ideella, anställda och förtroendevalda

De ideella insatserna samordnas och möjliggörs av församlingarnas anställda. Det ska vara tydligt för varje ideell medarbetare vem som är kontaktperson.

De förtroendevalda ansvarar för att medel ställs till förfogande för ideellt arbete.

Rekrytering

Ideella medarbetare rekryteras på flera sätt:

– Personliga kontakter där förtroendevalda, anställda och ideella i möten med människor tänker in möjligheten att rekrytera fler ideella medarbetare och tar till vara på medarbetarens idéer.

- Intresseanmälan - genom volontärbyrån i Svenska kyrkan, och i kyrkans lokaler ska finnas möjlighet att anmäla sitt intresse att få göra en insats i församlingen. Kontinuerligt informeras om aktuella behov av ideella insatser i församlingsblad, hemsidan och anslagstavlor.
- Uppdragen finns nu utlagda på Volontärbyrån i svenska kyrkan, som även kan nås via www.svenskakyrkan.se/trollhattan
- 65-årssamlingar regelbundet för att presentera verksamhet och inbjuda till ideellt engagemang.
- En del av rekryteringsarbetet är att synas på offentliga platser.
- Via Svenska Kyrkans expeditionen kan människor som hör av sig om ideellt arbete lotsas vidare till arbetslagschefer.

Introduktion och utbildning

I nuläget anordnas ledarutbildning kontinuerligt för unga ledare. Alla som är intresserade av ideellt diakonalt arbete erbjuds en diakonicirkel som omfattar fem tillfällen. Därefter kommer deltagaren i samtal med diakonen fram till om och vilket uppdrag som skulle passa. Alla butiksvårdar i Fair Trade shopen erbjuds ambassadörsutbildning genom Sensus och Fair Trade Sverige. Vissa delar av dessa utbildningar skulle med fördel kunna vara gemensamma t.ex. kyrkosyn och tystnadslöfte. Utbildningstillfällen om svenska kyrkans tro, liv och organisation har erbjudits och detta har tagits emot väl av våra ideella medarbetare. Den anställda som ansvarar för en ny ideell medarbetare har ett samtal med vederbörande. *Bilaga 1*. Utifrån situationen kan den ideelle/Thn:s pastorat ha en önskan om en tydlig bild av uppdraget. *Bilaga 2*.

Fortbildning

Kontinuerlig fortbildning är viktig för att behålla kvalitet och engagemang.

En del grupper av ideella, t.ex. besökstjänstgrupp, träffas kontinuerligt för fortbildning och stöd i uppgiften. Dessutom erbjuds ibland fortbildningsdagar för ideella som arbetar bland äldre, genom Britta Lundqvists stiftelse.

Unga ledare möts regelbundet till utbildning och reflektion över uppdraget.

Körsångare och syföreningsmedlemmar får fortbildning och uppmuntran främst inom ramen för respektive grupp.

Behovet av fortbildning för medarbetare i gudstjänsten ökar, t.ex. kyrkvårdar och gudstjänstgrupper.

Handledning och problemlösning

Varje ideell medarbetare knyts till en anställd kontaktperson. Till denna person har den ideelle medarbetaren alltid möjlighet att vända sig när frågor dyker upp eller när man är förhindrad att genomföra sitt uppdrag enligt överenskommelse. Om inte problemet går att lösa finns arbetslagschefen som en resurs. För att följa upp hur den ideelle upplever sitt uppdrag är det önskvärt att kontaktpersonen inbjuder till enskilda samtal 1-2 gånger per år beroende på uppdragets karaktär.

Anmälningsskyldighet

Den som i kyrkans verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns (0-18 år) skydd är skyldig att genast anmäla detta till socialnämnden. När det finns grund för anmälan ska den ideella ta kontakt med sin kontaktperson som gör anmälan. Grund för anmälan kan vara: Fysiskt och psykiskt våld, sexuella övergrepp, miljöer med bristande omsorg, t ex brist på mat, droger, och torftig isolerande miljö.

Överenskommelser

Överenskommelse om tystnadslöfte. *Bilaga 3.*

Den ideelle ska erhålla muntlig information gällande GDPR.

Utdrag ur belastningsregistret. *Bilaga 4.*

Övriga överenskommelser

Pastoratets miljöriktlinjer, riktlinjer för mångfald och riktlinjer för alkohol och droger omfattar även ideella medarbetare. Riktlinjer för IT bör vara vägledande även för ideella.

Riktlinjer för Trollhättans pastorats tjänstebilar är antagen och omfattar även ideella medarbetare. *Bilaga 5.*

Försäkringar

Olycksfallsförsäkringen i Kyrkans Försäkringar AB omfattar alla som deltar i Svenska kyrkans verksamheter. Arbetstids- och arbetsmiljölagar omfattar inte ideella medarbetare men bör ändå följas för den ideelles säkerhets skull.

Belastningsregister

Om en ideell medarbetare skall arbeta i verksamheter riktat mot barn och ungdom, begär vi utdrag ur polisens belastningsregister av den ideelle medarbetaren. Det är den som söker ideellt uppdrag som själv skall begära registerutdrag från polisens belastningsregister på blankett som polismyndigheten tillhandahåller.

Länk till blanketten finns på polisens hemsida. Utdraget får inte vara äldre än 1 år. Kontroll av utdrag ur polisens belastningsregister innebär en extra trygghet för verksamheten, samtidigt är det naturligtvis viktigt att inte bli mindre noggrann i den övriga kontrollen av den ideelles lämplighet för uppdraget om ett blankt registerutdrag uppvisas, t.ex. referenstagning. Ett utdrag får som nämnts ovan vara upp till ett år gammalt. Det tar tid från det att någon döms för ett brott till det att domen syns på registerutdraget. En person kan alltså vara dömd för ett brott och ändå uppvisa ett blankt utdrag.

Utgiftsersättning

De ideella uppdragen skall inte innebära några merkostnader för den ideelle medarbetaren. Överenskomna utgifter ersätts mot uppvisande av kvitto.

Uppmuntran och tack

En viktig del i uppmuntran är att se och bekräfta den ideelle medarbetaren och dennes tjänst i vardagen. En bestämd summa per ideell budgeteras för detta. I budgeten finns avsatt 300 kr/ideell medarbetare. Summan ska användas till fest, utbildning samt uppmuntran.

Ambitionen är att en gång om året samla alla ideella medarbetare, anställda och förtroendevalda i resp. församling till gemensam fest.

Inom varje verksamhetsområde uppmuntras ideella medarbetare genom att varje år erbjudas mindre gåva, som tack.

Alla ideella medarbetare erbjuds en prenumeration på tidningen Intro.

Avslutning av uppdrag

Ett ideellt uppdrag avslutas när det är fullgjort eller när den ideelle medarbetaren bestämmer sig för att sluta. Då erbjuds ett avslutande samtal med kontaktpersonen, där en gemensam utvärdering görs. Intyg om utfört uppdrag kan fås vid begäran.

Bilaga 6.

En ideell medarbetare kan också skiljas från sitt uppdrag om det missköts, dock först efter ett samtal.

Resp. kontaktperson ansvarar för att avtacka den ideelle med t.ex. en blomma vars storlek står i relation till insatsens längd och omfattning.

Handlingsplan/Framtidsplan

- Förankra *Utvecklingsplanen för ideellt arbete i Trollhättans pastorat* med arbetslag och förtroendevalda.
- Synliggöra det ideella uppdraget i sociala medier, hemsida mm.
- Utvecklingsplanen ses över årligen och hålls aktuell och uppdaterad.
- I varje församlingsarbetslag/vaktmästarlag i Trollhättans pastorat utses en samordnare för det ideella arbetet.
- En grundutbildning för de ideella planeras och genomförs.

Det ideella arbetet i församlingen är en självklarhet. Ett arbete som sker i dialog och som hela tiden utvecklas och förändras.

Fastställd maj 2019

Maria Classon

Att samtala om Tillsammans med nya ideella medarbetare i Trollhättans pastorat:

- Du är värdefull del av församlingen.
- Vad är den ideelle intresserad av, erfarenheter, kunskap.
- Den ideelle visar upp utdrag ur brottsregistret om det gäller att arbeta med barn och ungdomar.
- Vad är uppdraget? Beskriv det! Början/slut? Var? När? Hur?
- Tystnadslöftet. Samtal om innebörden samt underskrift.
- Samtal om kyrkans värderingar.
- Försäkringar.
- Kontaktperson:
- Rutiner just där du är.
- Utbildning/fortbildning.
- Handledning.
- Uppmuntran.
- Informera om att personuppgifterna registreras i Kyrksam enligt GDPR.

Att vara ideell medarbetare i Trollhättans pastorat

Att vara ideell medarbetare innebär att du har ett uppdrag som

- Är oavlönat
- Utförs för någons nytta
- Är frivilligt
- Är uttryck för det egna engagemanget
- Äger rum i en gemenskap

Det förväntas av dig som ideell medarbetare att du

- Visar lojalitet mot Svenska kyrkan som trossamfund
- Följer de regler och anvisningar som gäller för ideellt arbete
- Följer överenskommelser omkring uppdraget
- Deltar i utbildningar
- Uppmärksammar tystnadslöftesförsäkran

Beskrivning av uppdraget: _____

Vilka uppgifter ingår: _____

Hur länge varar uppdraget: _____

Ideell: _____

Kontaktperson: _____

Överenskommelse om tystnadslöfte

Som ideell medarbetare i den församlingsvårdande verksamheten inom Svenska kyrkan i Trollhättan får man reda på saker i förtroende. Här möts människor med en förväntan att var och en respekteras.

All kännedom om personliga förhållanden rörande människor jag möter som ideell inom Svenska kyrkan i Trollhättan får jag inte föra vidare.

Behöver jag diskutera med någon så gör jag det med den anställde som är min kontaktperson (eller dennes efterträdare).

Detta gäller även efter att jag slutat som ideell medarbetare.

Trollhättan

.....
Namn

Namnförtydligande

tel.

Information gällande regler för tystnadslöfte har lämnats av:

.....
Kontaktperson

Namnförtydligande

tel.

Utdrag ur belastningsregistret har uppvisats

Trollhättan

.....
Namn *Namnförtydligande* *tel.*

Utdraget ur belastningsregistret har visats för:

.....
Namn *Namnförtydligande* *tel.*

Regler och rutiner för Trollhättans pastorats bilar

Till varje bil finns en körjournal där varje förare ansvarar för att fylla i sitt namn, mätarställning, vart man kört och tiden det tagit. Mappen med körjournal och nyckel hämtas hos vaktmästaren.

Det finns fyra bilar inköpta för att användas i första hand för vaktmästarsysslor och i mån av tid till övriga sysslor/verksamheter.

De fyra bilarna är placerade enligt följande:

Skogshöjdens kyrka och används av Trollhättans Västra arbetslag.

Kyrkans hus och används av Trollhättans Östra arbetslag.

Götalundens kyrka och används av Götalundens arbetslag.

Lextorpskyrkan och används av Lextorps arbetslag.

Pastoratet har även en minibuss (9 platser) att tillgå, bokas via bokningssystemet.

Bokning av bilarna görs via bokningssystemet. Vaktmästarna på respektive arbetsplats ansvarar för nyckelförvaringen och utlämningen av nycklarna vid uthyrning

Med respektive bil följer också inköpskort för drivmedel. Varje förare ansvarar för att det finns minst en halv tank drivmedel när man återlämnar bilen.

Vaktmästarlaget ansvarar för tvätt, städ, service m.m. av bilen men det åligger varje förare att lämna bilen i snyggt skick efter varje körning. Ev. skador på bilen ska omedelbart rapporteras till vaktmästarlaget samt större skador även till närmaste chef.

Ev. böter som t.ex. fortkörning, parkering m.m. – betalas av föraren. Föraren av bilen är naturligtvis också i alla sammanhang ansvarig förare.

Pastoratets bilar hålls helförsäkrade och arbetsgivaren ansvarar för ev. uppkomna självrisker o dyl. Detta gäller dock inte om föraren uppenbart brustit i ansvar.

Pastoratets bilar kan även köras av ideella medarbetare då försäkringen gäller oavsett förare. Ovanstående regler gäller oavsett förare men för att allt ska fungera med nycklar, bensinkort o liknande måste alltid ideella medarbetare köra bilarna på uppdrag av anställd personal. En särskild blankett finns framtagen för detta ändamål: Överenskommelse om bilkörning – ideella medarbetare. Den verksamhetsansvarige ansvarar för överenskommelsen och att kopia på den ges till så väl den ideella medarbetaren som vaktmästarlaget. Överenskommelsen gäller så länge det ideella uppdraget pågår och den verksamhetsansvarige är ansvarig kontakt.

Överenskommelse om bilkörning - ideella medarbetare

Härmed intygas att jag tagit del av de regler som gäller för pastoratets bilar och är beredd att bistå med att köra bilen, efter förfrågan från anställd medarbetare som ansvarar för aktuell verksamhet.

Trollhättan

.....
Namn

Namnförtydligande

tel.

Informationen är förmedlad genom:

.....
Namn

Namnförtydligande

tel.

Intyg

för

som under tiden varit ideell medarbetare i

.....(*verksamhet*)

Arbetsuppgifter

Omfattning (tid per vecka ev. förberedelser e.d.)

Genomgången utbildning/fortbildning för uppdraget

Ev. Omdöme (– hur uppgifterna utförts, personliga egenskaper vi vill lyfta fram)

Trollhättan

.....(ansvarig för verksamheten).

Utvecklingsplanen för ideellt arbete i Trollhättans pastorat
Reviderades vt-19:
Helen Hagman Olsson
Gunilla Nylén